

Kiadja: A FÖLDMIVELÉSÜGYI M. KIR. MINISZTERIUM
AZ „ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET“ HIVATALOS KÖZLÖNYE

MEGJELENIK minden hó 1-én és 15-én.

Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.
Nemtagoknak előfizetési díj: Egész évre 6 K, fél évre 3 K

Szerkeszti: RÉPÁSSY MIKLÓS.

Szerkesztőség: Budapest, V., Ügynök-utca 19. szám., IV. emelet.
A lapra vonatkozó mindennemű közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Hirdetéseket a lap számára a „Patria“ r.-t. Budapest, Üllői-út 25. vesz fel.

TARTALOM. Felhívás. — Hivatalos rész: Új halászejgyek. — A karbolos szagú halhúsról. *M. R.* — A hal árát befolyásoló néhány tényező. — Az édesvízi rákról. (Folyt.) *Simonffy Gyula.* — A magyar halászat szakirodalma. (Folyt.) *Vutskits György dr.* — Társulatok. Egyesületek. — Vegyesek. — Hivatalos árjegyzés. — Hirdetések.

Felhívás.

Felkérjük az érdekelt tógazdaságokat, halászati üzemeket, halászsokat stb., szíveskedjenek az idei évadra való hálólézés, hálósineg és hálókötélszükségletüket részletezve, minőség és súly szerint az Országos Halászati Egyesületnek (Budapest, V., Ügynök-utca 19.) mielőbb, lehetőleg *f. évi márczius 15-ig*, tudomására juttatni.

Az egyesület ugyanis, a f. évi február 22-iki választmányi ülés határozata szerint, csak ezeknek az adatoknak birtokában szorgalmazhatja az országos szükséglet biztosítását az illetékes helyeken.

Budapest, 1917. márczius 1.

Az Országos Halászati Egyesület titkársága.

HIVATALOS RÉSZ.

Új halászejgyek.

A m. kir. pénzügyminiszter 14.148/1917. sz. körrendelete új kiállítású bélyeges kincstári

halászejgyűrlapok

forgalomba hozatala tárgyában az alábbi közérdekű részleteket tartalmazza:

„Az 1900. évi 19.053. számú körrendelettel forgalomba hozott s azóta használatban levő bélyeges kincstári halászejgyűrlapok helyett a m. kir. földművelésügyi miniszter úrral egyetértőleg új kiállítású halászejgyűrlapokat bocsátok forgalomba.

A halászejgyek bélyegilletékének az 1888. évi XIX. törvénycikk 8. §-ával megállapított mérve változatlan marad, minélfogva a halászejgyűrlapok továbbra is 4 K, illetve 1 K értékjelzésekkel bocsáttatnak forgalomba.

Az új kiállítású kincstári halászejgyűrlapok 92 mm. magas és 148 mm. széles, fehér színű és mind a négy sarkán gömbölyűre vágott karton papíron vannak előállítva.

Az űrlapok első oldala vékony vonalakkal szegélyezett négyszögben náddal és kákvával benőtt vízfeneket különféle fajú úszó halakkal ábrázol. A képben ékítményes vonallal határolt hosszas alakú négyszögű mező látható színes (relief dessin) alnyomattal, közepén a magyar korona országainak egyesített közép (angyalos) címérével és színes szövegnyomással. A mező felső részén a „Halászejgy“ cím, bal sarkában a jegyek számainak beírására való sávolyos lécz van nyomva. Az alsó jobb sarokban kör alakú fehér mező a hivatalos bélyegző benyomására, a felső jobb sarkán pedig a 22 mm. magas és 18 mm. széles bélyegjegynek négyszögletes színes képe látható.

A bélyegjegykép felső részén körszalagon „Magyar királyi bélyeg“ felirat, a körön belül színes mezőben a párnán nyugvó magyar szent korona a pallossal és jogarral látható, a körszalagon kívül jobbról-balról sűrűn vonalozott háttérből két delphin alak tűnik elő, míg a körszalag alsó részén külön táblácskában a bélyeg értéke arab számjeggyel és alatta a „korona“ szó olvasható.

Az 1 koronás bélyeggel kiállított halászejgyek alnyomata barnás-olajzöld, a rajznyomata sötétbarna, a szövegnyomása és bélyegképe kobaltkék, a 4 koronás halászejgyek alnyomata kékes-zöld, a rajznyomata sötétkék, a szövegnyomása és bélyegképe cseresznyepiros. Mindkettőnek hátoldalán egyes vonalú keretben foglalt táblázatban a halfajok nevei s a tilalmi időszakok vannak fekete színű nyomásban felsorolva.

„Figyelemmel az űrlapok előállításával felmerülő nehézségekre, a halászejgyek kiállításához egyelőre a most forgalomban levő űrlapok is felhasználandók, még pedig

akképen, hogy a meglevő készlet elfogytaig a halászjegyek elsősorban ezeken a régi úrlapokon lesznek kiállítandók."

"A halászjegyúrlapok kezelésére és a halászjegyek kiállítására nézve most érvényben levő rendelkezések továbbra is változatlanok maradnak.

Budapest, 1917. évi február hó 8-án."

A karbolos szagú halhúsról.

Az utóbbi időben többször merült fel az a panasz, hogy a piacon vásárolt halak húsa karbolos „ízű” volt. Minthogy ez a dolog a fogyasztó közönség és a halkereskedelemmel foglalkozók érdekeit egyaránt érinti, helyénvaló, ha azt e lap hasábjain is szóba hozzuk.

Mindenekelőtt azonban azt a fogalomzavart kell tisztáznunk, a mely a hétköznapi életben használt kevésbé szabatos kifejezések eredménye. Nem beszélhetünk ugyanis karbolos „ízű” halhúsról, mert a karbolsav nem ízt, hanem szagot kölcsönöz a húsnak. Ezzel is úgy vagyunk, mint az ételünk fűszerezésével. A fűszerek sem ízesítik, hanem illatosítják étkeinket. Szóval a karbolsav okozta elváltozásról a hal húsan nem *ízlé-sünkkel*, hanem *szaglásunkkal* szerzünk tudomást.

A karbolsav ugyanis rendkívül intenzív szagú anyag, úgy, hogy a legérzékenyebb kémiai módszerekkel ki sem mutatható kis mennyisége szaglásunkkal már jól megérezhető. De nemcsak a karbolsav, hanem több hasonló kémiai szerkezetű vegyület ismeretes, melyek szaga többé-kevésbé emlékeztet a karbolsavéra. Ezeket a karbolsavval együtt *fenoloknak* nevezik. A fenolok pedig a szerves kémiai rendszerben az aromás vegyületek nagy csoportjába tartoznak. Ez a vegyületsorozat nevének az odatartozó számos erős szagú vegyülettől kapta. A fenolok a kőszénkátrány alkotórészei és gyárilag abból állítják azokat elő. Toxikológiai szempontból a fenolokat nagyon hatásos mérgeknek tartják.

Az elmondottakból megérthetjük, hogy igen kevés fenol elegendő ahhoz, hogy a vele érintkezésben volt halak húását kellemetlen szagúvá tegye. Az egyik panaszolt esetnek utána járva pl. kitűnt, hogy a piacra vitt karbolos szagú halak nem is fenolokkal, hanem nyers benzollal jutottak érintkezésbe. A benzolt kőszénkátrányból készítik s ezért a nyers benzol kisebb mennyiségben fenolokat is tartalmazhat. A benzol a halakat magában foglaló és a Dunán kikötött halbárka fedélzetén hordóban volt elhelyezve s valószínűleg vigyázatlan kezelés folytán került abból kevés a bárka belsőjébe.

Vizsgáljuk most meg az eset kapcsán, hogy a karbolos szagú halak fenoltartalmuknál fogva az emberi szervezetre lehettek-e káros hatással? Halmérgező kísérletek szerint a legellentúlóbb halak is elpusztulnak az oljari vízben, mely 0.001—0.002% karbolsavat tartalmaz. Tehát az ilyen víz 1 köbméterében 1—2 gr. karbolsav van. Minthogy azonban a fenti esetben halpusztulást nem észleltek, sőt a halak viselkedésén sem volt rendellenesség észlelhető, egészen bizonyos, hogy ennél a mennyiségnél jóval kevesebb fenolt tartalmazhatott a benzollal szennyezett víz. Minthogy a víz a bárka belsejében aránylag rövid idő alatt megújul, megítélhetjük, hogy milyen kevés fenolt vehetett föl egy-egy hal! Ezzel szemben a fenol halálos adagja az emberre 1.5—3 gramm körül van. Mindenesetre 1—2 tizedgrammnyi fenol már kellemetlen következményekkel járhat, de a kis mennyiség mellett is eltörlül az a

fenolmennyiség amit egy-egy több kilogramos hal fölvehetett. A fenti esetből kifolyólag tehát mondhatjuk, hogy a halak megmérhetően kis mennyiségű fenolt vettek fel s így azoknak elfogyasztása — az undortól eltekintve — egyéb kellemetlen következményeket nem vonhatott maga után.

Bármilyen makacsul tapad is a fenol szaga az élő halak húshoz, azok áltól kellő kezeléssel megszabadíthatók, olyanképpen, hogy azokat huzamosabb ideig (néhány hétig) folytonosan áramló friss vízben tartjuk.

Ipari szennyesvizek közvetítésével (falepárológári, gázgyári és talpfatelítőkriől elvezetett szennyesvizek) is kerülnek fenolok az élővizekbe. Így megeshet, hogy a folyami halászat útján forgalomba hozott halak húsa is fenolszagú. Hazánkban ilyen esetet az Ung folyóból ismerünk.

Végül megemlítjük, hogy előfordult már az is, hogy a forgalomba hozott halak húsa petróleumszagú volt. A petróleum főleg kőolajfinomítógyárak szennyes vizeivel jut a folyóvizekbe. Ilyen eset például a soroksári Dunaágból ismeretes. Általánosságban a petróleumszagú halhús élvezetének káros hatásáról is azt mondhatjuk, a mit a fenollal érintkezésbe jutottakéról, azzal a különbséggel, hogy a petróleum a fenolnál sokkal kevésbé mérgező természetű.

Ha „egészségügyileg” nem veszedelmes is tehát a dolog, mégsem engedhető meg efféle anyagoknak még oly mértékben való vízbe bocsátása sem, melytől csak éppen szagot kapnak a halak. Az ilyen halakat ugyanis nem lehet eladni, mert élvezhetlenek; kára van tehát a vízfertőzésből a halásznak, a kereskedőnek, de a fogyasztónak és egyáltalán a közéletmezésnek. A hatóságoknak tehát ilyen esetekben *vízrendőri* eljárás során erélyesen kell a *vízfertőzés* okát kutatni s az okot elhárítva, azt megakadályozni, megfelelően büntetve a vízfertőzéssel elkövetett kihágásokat. M. R.

A hal árát befolyásoló néhány tényező.

A halászatról talán sohasem hallottunk annyi felületes s könnyelmű kijelentést, mint éppen mostanában. Mindenki azon csodálkozik, hogy miért nem „olcsó” az a hal, mikor az „magától nő”. Különös dolog ez már csak azért is, mert a békés időben nem nagyon feszegették, hogy aránylag minden más húsfélénél drágább volt a halhús, most pedig bizonyos áremelkedése még akkor is szemet szúr, ha ez az emelkedés aránylag jóval kisebb más húsneműek árnövekedésénél. Aminthogy bizonyos is, hogy ma a halhús minden más húsfélénél jóval olcsóbb. Hogy drágább, mint a békés, normális viszonyok között volt, annak is megvan a maga oka. És hogy még akkor is nagy árának kellene lenni, ha csakugyan „magától nőne” — a mi persze nem áll — arra két jellemző dolgot közölhetünk.

Az egyik egy levél, a melyet egyik hazai régi gyakorlatú halásznunk írt s a melyből a következőket vesszük ki:

„Az utóbbi időben felszólítottak bennünket, hogy szállítsunk halat a katonaság részére. Itt, Szolnokon már szállítunk is meglehetősen, régebb idő óta és nem is drágán; métermázsánként 320 koronáért, már két év óta, hetenként körülbelül 300 kilót. Néha oly szép halakat adunk, hogy Budapest szívesen megadná érte a 800 koronát is. Néha ugyan silányabb is kerül, de 40 dekán alóli nincs közte; pedig ezért is szívesen

fizet a máramarosszigeti, bustyaházi stb. kereskedő 360—500 koronát; sőt még kisebbet is elfogad, csak pikkelye legyen. A katonaság azonban azt is kéri, hogy bizonyos hetenkénti kötelezettséget vállaljunk és akkor esetleg többet is fizethetnek. De hasztalan igyekeznénk: emberünk kevés; szerszámunk hiányos; **csizma** nincs s ha van, nem bírjuk megfizetni; viaszkos köpeny sincs. A muszka hadifogoly jó csizma és czirádásé (ez a magyar halász elnevezése az eső ellen védő ruhának) nélkül bizony nagyon kevésre képes. Hát hiszen lehetne sok halat szállítani; tíz hónap alatt akár néhány ezer métermázsát is. Csakhogy ne olyanok vegyék kezükbe a dolgot, a kik lehetnek nagyon buzgók, nagyon kötelességtudók, de a halászathoz nem sokat értenek. A halászathoz is tanulmány, tapasztalat, szóval hozzáértés kell, a mit csak szakmabelitől lehet kívánni. A holtágak vadhalászatát úgy lehetne igazán kihasználni, ha a katonai kincstár módját találná annak, hogy egyik helyről a másikra átvihető szivattyúkat állítana fel, a melyekkel a holtágak vize le lenne csapolható. Az én két holtágamból 500 mm. halat — $\frac{1}{2}$ kilósoktól 40 kilósokig — két koronáért oda tudnék adni. Így juthatna a katonaság nagymennyiségű jó halhoz, a holtmeder pedig, apasztása folytán, termékenyebbé válnék. Végighalászva rendre ilyenformán a holtágakat, több ezer métermázsá hal lenne beszerezhető.

St. A.

Az utolsó sorokban kifejezésre jutó eszme esetre a legmegfelelőbbben volna hivatva megoldani a holtágak halászatának „termésfokozásá“-t. A szivattyúzás eszméje nem is éppen új; az lenne azonban az egyik helyről a másikra vihető szivattyú szerkesztése. Ezzel jelentékenyen eloszlaná a befektetés költsége. Csakhogy egy egészen új és semmi esetre sem egyszerű technikai feladat előtt állunk, a melynek megoldására, éppen most, a háborús viszonyok között — a mikor pedig leginkább volna rá szükség —, alig lehet gondolni. De ha mégis sikerülne a megoldás, a 2 koronás eladási árat minden bizonytalanság nélkül jelentékenyen növelné a szivattyúzás költsége. Aztán még az is kérdés, hogy az egyik helyről a másik helyre átvihető szivattyú csakugyan ki lenne-e használható pl. az év 10 hónapján át. A dolog ugyanis úgy áll, hogy a vízszin eredményes leszállítása csak akkor remélhető, ha a befogadó folyó anyamedrében kisebb a vízállás, vagy legalább is csak nagyon kevéssel magasabb, mint az a vízszin, a melyet a holtágban a leszállítással el akarunk érni. Ha ugyanis annál jóval magasabb, akkor a rendszerint vízáteresztő altalajon át folyton nyomul a folyóból a holtágba víz s ezt a fakadó vizet nem igen győzi meg a szivattyúzás. A folyóban ilyen kedvező vízállás aligha fog hosszabb ideig tartani, legfeljebb is a 10 hónapnak csak egy bizonyos idejében, úgy, hogy mire az egyik holtágat leszivattyúzzák s a szivattyút átviszik a másikhoz, már esetleg ismét megnő a víz a folyóban s a szivattyúzással sem boldogulunk, vagy legalább is túlságos sokba kerül az. Ha pedig az alacsony vízálláshoz van kötve a dolog sikere, akkor meg meggondolandó, hogy nem fizeti-e ki magát inkább minden holtágnál külön-külön egy-egy állandó olyan szilip, melynek küszöbe alacsonyabb a holtágban az eredményes halászáshoz szükséges legkisebb vízszinnél.

Végül pedig ennél a kérdéskörnél nem szabad feledni, hogy az időszakonként való szállításról, mondjuk a katonaság részére is, nyáron egyáltalán nem lehet szó. A hal maga olyan áru, a mely a melegebb időszakban egyáltalán csak minimális mennyiségben

kerülhet fogyasztásra. A nyári halászat mindig aránytalanul csekélyebb, mint a hideg időszakbeli. A tömeges halászat ősze-télre esik; tavasszal már a tilalmi időszak is akadályozza, nyáron pedig a meleg. Az automobilszivattyú kihasználásának lehetősége tehát aránylag rövid időszakra szorítkoznék; az is épp oly időszakban, a mikor bizony az utak, kivált a holtágakhoz vezető, a melyek tudvalevőleg a legritkább esetben műutak, olyan állapotban vannak, hogy azokon nem hogy nehéz gépezet, de még a legkönnyebb taliga is alig közlekedhet.

Mindebből pedig csak az látszik, hogy maga a hal „kitermelése“ is igen nehéz kérdés és igen költséges dolog.

De itt van aztán még a „kitermelt“ anyagnak a fogyasztókhöz juttatása. Erről is gondoskodni kell, mert nem mehet mindenki a víz partjára a halért, a mikor a halász éppen kihúzza a hálóját.

E tekintetben tájékozásul igen akkurátus embereknek, a németeknek a dolgáról kapunk hírt.

A közéletmezés elősegítése céljából tudvalevőleg Németországban is központok alakultak, de az ottani viszonyokhoz alkalmazkodva, nemcsak az egész birodalomra kiterjedőleg, hanem kisebb körzetekre is. Így pl. Stettin kerületében alakult a lakosságnak, de különösen a szegényebb néposztály érdekeinek kielégítése céljából, a „Stettiner Fischhandels-gesellschaft“ azon a bizonyos altruisztikus, vagyis 5% os kamatozáson felüli nyereséget kizáró alapon, a melyet az ilyen alakításoknál nálunk is elfogadtak. A társaság köteles a birodalmi kancellár meghatalmazottjának utasításaihoz alkalmazkodni.

Igen érdekes az a magyarázat, a melyet a társaság *árjegyzékének* közzétételéhez fűz. Eszerint a *legnagyobb nehézséget* okozta a társaságnak az egyes halféleségek árának megállapítása. A vezető elv az volt, hogy a halászok munkakedve fenntartassék s így megfelelő árak kiszabásával elérjék azt, hogy lehető nagy mennyiségű halat szállítsanak. Figyelemmel kellett lenni a *nagyon megrágult üzemi költségekre* s általában az *életfenntartás drágaságára*. Viszont nem volt szabad túllépni a kormányhatóságilag megállapított legmagasabb árakat. Sőt ezek között az árak és a halászok részére megállapított árak között egy olyan játékot kellett hagyni, a mely lehetővé teszi, hogy a társaság a *szállítás, csomagolás, a kallódás, az átvevésnél felmerülő különbözet, a társasági tőke kamatjának* stb. költségeit is fedezhesse. A társaságnak e mellett, számolva azzal, hogy bizonytalan időre alakult, nem lehet magának megfelelő berendezkedése s így rá van utalva az eddigi halkereskedőkre s azokkal kell megalkudnia, hogy telepeiket, eszközeiket rendelkezésére bocsássák. Ezzel különben némileg ellensúlyozza is azt, hogy éppen ezeknek a kereskedőknek a létérdekét érinti a társaság megalakulása és működése. Mindezeknek a szempontoknak mérlegelésével és szakértők meghallgatásával állapították meg 1917. január végével az alább közlendő halárakat, hozzáátéve, hogy azok időszakonként majd — alkalmazkodva a mindenkori viszonyokhoz — természetesen változhatnak. Az alábbi sorozatba azok a halféleségek vannak felvéve, a melyek ára nagyban hatóságilag szabályozva van; az első szám a társaság által fizetett ár 50 kg.-ként márkában, a zárjelben lévő a hatóságilag megállapított ár, végül a harmadik mutatja e két ár különbségét, vagyis annak a játéknak nagyságát, a melybe be kell férni a társaság minden fajta fentebb elsorolt üzemi költségének; e szerint;

50 kg.	Vételára m á r k á b a n	Max. ára	Arjáték
Ponty	95	(105)	10
Czompó	100	(125)	25
Csuka	100	(120)	20
Dévér 1 kg.-on felül	70	(80)	10
" 1 " alul	45	(60)	15
Vörösszárnyú keszeg			
nagy	50	(60)	10
átlag	35	(50)	15

A vételár és megengedett max. eladási ár között tehát 10—25 márka a különbözet; átszámítva 100 kg.-ra és koronára (1 K = 14 márka), ez a különbözet 20—70 korona. Nálunk a budapesti viszonyokat véve figyelembe (450—500 K vételár és 550—600 K eladási ár), a szabad kereskedelemben 100 koronánál kevesebb aligha volt a pontynál.

Bizonyára lehetne valamivel csökkenteni, de teljesen mellőzni itt épp úgy lehetetlen, mint amott, mert azok a költségek, a melyeket a „Stettiner Fischhandels-gesellschaft“ felsorol, a mi kereskedőinket is terhelik.

Ha a földterület értékét, tehát a hol a hal terem, nem is számítjuk, ha a felnevelés (gondozás, őrzés, tógazdaságokban etetés stb.) költségeitől el is tekintünk, csupán a kitermelés s a fogyasztóhoz való juttatás munkájának költsége is mindenhol jelentékenyen terheli a hal árát is.

Az édesvízi rákról.

(Folytatás.)

Irta: Simonffy Gyula.

Bármilyen derekas munkát végeztek is a kutatók és a nevezett országok kísérleti állomásai, a rákpestist okozó ú. n. *Bacillus pestis Astaci* nevű speciális gombafajt mindezeideig felismerni nem lehetett. Utólag ugyanis *Manteufel dr.* vizsgálataiból kiderült, hogy a *Hoffer dr.* (München) által kitenyésztett s általa *Bacillus pestis Astacinak* nevezett hasadó gombafaj, a melylyel a betegséget előidézte, nem egyedül, hanem több bacillus-fajjal együtt volt jelen a kísérleti kulturákban.

A másik vélemény *Schikoráé* (Haynau). Szerinte a betegséget egy fonalas gombafaj (*Aphanomyces*) idézi elő. Ennek rendkívül nagy az oxigén iránt való igénye s ha a víz oxigéntartalma nagyon lecsökken, a rák *testéből* igyekszik szűkségletét kielégíteni. Az így meggyengült szervezet azután kész prédája a *Bacillus pestis Astacinak*. Valószínű, hogy mind a két kutatónak igaza van, mint a hogy általános kezd lenni a vélemény, hogy a betegség felléptét a víz szennyeződése előzi meg. A szennyeződés által okozott oxigénhiány bizonyos gomba- és baktériumfajok tömeges elszaporodásának kedvez, melyek aztán a rák szervezetét támadják meg.

A betegség rendkívül ragályos s a fertőzött rákok merev lábakkal bizonytalan járásúak, ingerlékenyek látszanak, de erejük nincs, a farkon erős duzzanatok keletkeznek, rövid ideig tartó irtózatosságot követően mindinkább elgyengülnek s néhány nap alatt elpusztulnak. A ragály sem az idősebb, sem a fiatalabb generációt nem kíméli s valószínűleg olyképp terjed, hogy a betegségben elhullott rákokból esznek az egészségesek. Álló vízben a ragály gyorsabban terjed. A fellépett betegség leküzdése ellen, sajnos, eddig orvosló eljárással nem rendelkezünk s így legfeljebb preventive védekezhetünk ellene, főképpen azáltal, hogy óvakodjunk teljesen meg nem bízható, vészmentesnek nem ismert helyről származó tenyészanyaggal vizeinket népesíteni.

A baj leküzdésére — mint más betegségeknel is — úgy látszik a természet jön segítségünkre. A végzett vizsgálatok és egyéb megfigyelésekből arra lehet következtetni, hogy a betegséget előidéző gombafaj generációról-generációra veszt fertőző erejéből s így nincs kizárva, hogy a baj valamikor önmagától megszűnik, illetve veszt ártalmasságából.

Az a tapasztalat, hogy a rákpestis által kipusztított patakok helyenként önmaguktól, helyenként pedig a mesterséges betelepítés által ismét benépesültek, arra enged következtetni, hogy a baj sok helyen máris megszűnt s így elérkezett az újranépesítés ideje.

Tartózkodási hely.

A rák úgy a pisztráng-, mint a pontyrégió vizeiben előfordul s jól tenyészhet és bár tartózkodására nézve különösen alkalmasak azok az álló vagy folyó vizek, a melyeknek vize eléggé tiszta, lágy, oxigéndús, medrök keményebb, talajuk agyagos, márgás, meszes, partjuk meredek, alámosott, szakadékos, szélein nem túlsűrű vízinövényzettel s vízbenyúló fűz- vagy éger-gyökerekkel, mégis előfordul, hogy sokszor sziklás medrű, szinte vadpatak jelleggel bíró pisztrángos hegyi vizek is szép rákállománynyal dicsekednek.

A homokos és iszapos medrű vizek részint a tartózkodási hely hiánya, részint, mert a finom iszap a járást és a lélegzést akadályozza, kevésbé alkalmasak; a magas hegységi nagy esésű, jellegzetes vadpatakok pedig — kivált ha medrök forrásos, egyáltalán nem alkalmasak. Bizonyos tekintetben fontos a víz *mélysége is*. Sokszor jelentéktelennek látszó patakok, ha kellő mélységgel, eséssel bírnak, tehát télen az átfagyás veszélyének kitéve nincsenek, népesítésre alkalmasak. Előnyös, ha a patak termékeny mezőket s erdőket szel át. A romlott vagy az ipartelepek által szennyezett vízzel szemben a rák még a halaknál is érzékenyebb.

A víz hőfokának szélsőségei kedvezőtlenül hatnak a rák tenyésztésére; állandóan, illetőleg tartósan hideg vízben a rák nem jól tenyészik. Némelyek szabálynak tartják, hogy a víz hőfoka nyáron legalább a 12—13 C^o-ot érje el,*) viszont 25°-nál se igen emelkedjen tartósan felül. A 13°-os hőmérsékletet a szakirodalomban szűkségesnek tartják azért, hogy a peték kifejlődhessenek. Különösen érzékeny a rák a szárazon a nagy meleggel szemben, kivált ha közvetlen napfény éri.

A népesítés.

Valamely víz újra való benépesítésének elbírálásánál legfontosabb, figyelembe jövő körülmény az, hogy volt-e az illető vízben valamikor rák? Ha a kipusztítást valamely betegség okozta, akkor, nehogy esetleg még mindig fertőzött vizet népesítsünk, a pusztulás után még legalább öt évig várni kell s csak azután fogjunk a népesítéshez. A népesítésre szolgáló anyagot — a mennyiben lehetséges — a közelből és hasonló jellegű vizekből kell beszerezni. A származási helyre akkor is legyünk figyelemmel, ha a rákot távolabb vidékről szerezük be. Helytelen a meleg és lágy vizű tavakból származó rákot hideg és kemény hegyi vizekbe (patakokba vagy tavakba) helyezni. Fordítva — némelyek szerint — indokolt lehet, bár nem tanácsos. Népesítésre 7—9, de legalább 7 cm. hosszú ivarérett rákot használjunk, mert az ennél kisebbet a szállítás jobban megviseli s míg rejtekhelyet nem talál, a ragadozóknak is jobban ki van téve. Szűkségből egynyaras ivadékkal is népesíthe-

*) Nem átlaghőmérséklet.

tünk. 7—9 cm. nél nagyobb rákokkal népesíteni nem csak fölösleges, de helytelen is, mert költséges s mert az idősebb rákok kevesebb petét termelnek, a túlkorcsak pedig meddők. Csak jól fejlett s különösen szép, nagy ollójú rákkal népesítsünk és a hazai származásúnak adjunk előnyt. Halkereskedőtől tenyészrákot ne vásároljunk, mert szinte kizártnak kell tartani, hogy a számtalan beszerzési forrásból származó rák közt fertőzött ne legyen; ilyen anyaggal való népesítés mellett pedig nemcsak költségeinket veszítjük, hanem vizeinket is fertőzzük, illetve az esetleg meglévő rákállományunkat is kipusztítjuk. (Folyt. köv.)

A magyar halászat szakirodalma.

Összeállította: **Vutskits György dr.**

(Folytatás.)

1455. *dg.* Halászlati kongresszus Budapesten. I. I. I. évf. 1900/901. 2. sz. p. 13.
 1456. — Házilag kezelt kincstári halászat. I. I. II. évf. 1900/901. 9. sz. p. 57.
 1457. — Vízfertőzés. I. I. III. évf. 1901/902. 3. sz. p. 22.
 1458. — Hamisított kaviár. I. I. III. évf. 1901/902. 19. sz. p. 144.
 1459. *f.* Haltenyésztés a Székelyföldön. I. I. III. évf. 1901/2. 24. sz. p. 183.
 1460. *fj.* Nemzetközi egyezmény a dunai halászat rendezésére. I. I. I. évf. 1899/1900. 15. sz. p. 66.
 1461. *f. s.* Halászlati tilalom és a nagyhét. I. I. I. évf. 1899/1900. 8. sz. p. 34.
 1462. *fs.* Árvíz. I. I. II. évf. 1900/901. 14. sz. p. 96.
 1463. — Vízfertőzés. I. I. II. évf. 1900/1. 14. sz. p. 96.
 1464. — Halbetegség. I. I. II. évf. 1900/1. 18. sz. p. 118.
 1465. — Helyszíni eljárás tisztai kubikgödrök tárgyában. I. I. II. évf. 1909/1. 24. sz. p. 170.
 1466. — A Mura mellől. I. I. III. évf. 1901/2. 1. sz. p. 7.
 1467. — Haltenyésztés a gazdasági intézetekben. I. I. III. évf. 1901/902. 1. sz. p. 7.
 1468. — Pisztrángok nevelése tavakban. I. I. III. évf. 1901/902. 3. sz. p. 20.
 1469. — Lehalászás. I. I. III. évf. 1901/902. 3. sz. p. 22.
 1470. — Norvégia halászata 1899-ben. I. I. III. évf. 1901/902; 6. sz. p. 44.
 1471. — Halvész. I. I. III. évf. 1901/902. 7. sz. p. 51.
 1472. — Pisztrángokra szállítása és szétosztása. I. I. III. évf. 1901/902. 8. sz. p. 59.
 1473. — Halászlati védelme. I. I. III. évf. 1901/2. 8. sz. p. 59—60.
 1474. — Kényszerbérbeadás. I. I. III. évf. 1901/902. 8. sz. p. 60.
 1475. — Egy haltenyésztő társulat sikere. I. I. III. évf. 1901/902. p. 60.
 1476. — Nemzetközi halkiállítás Szentpéterváron. I. I. III. évf. 10. sz. p. 76.
 1477. — Halászlati mozgalmak. I. I. III. évf. 1901/902. 12. sz. p. 98.
 1478. — Szakoktatás iskolahajóval kapcsolatban. I. I. III. évf. 1901/902. 13. sz. p. 100.
 1479. — Mozgalmak a halászlati terén. I. I. III. évf. 1901/902. 14. sz. p. 108.
 1480. — Vidra és nyúl. I. I. III. évf. 1901/902. 19. sz. p. 144.
 1481. — Német édesvizekre vonatkozó adatok. I. I. III. évf. 22. sz. p. 168.
 1482. — Jó szerencse. I. I. III. évf. 1901/902. 24. sz. p. 183.

1483. — Paczona István. (Nekrolog.) I. I. VII. évf. 1905/906. 7. sz. p. 56.

1484. — A hűnningeni német császári telep. I. I. VII. évf. 7. sz. p. 56.

1485. — Horvát halászlati kiállítás. I. I. VIII. évf. 1906/907. 4. sz. p. 21—22.

1486. — Pisztrángos patakjaink okszerű hasznosításáról. I. I. VIII. évf. 1906/907. 4. sz. p. 25—26.; 5. sz. p. 33—35.; 6. sz. p. 43—45. (Folyt. köv.)

TÁRSULATOK. EGYESÜLETEK.

O Felsége a király köszönete. Budapest székesfőváros főpolgármesterétől 559/1917. sz. alatt a következő átirat érkezett az Országos Halászlati Egyesülethez:

Az Országos Halászlati Egyesület elnökségének. Ő császári és apostoli királyi Felsége a trónralépés alkalmából előterjesztett hódolatért legkegyelmesebben szíves köszönetét méltóztatott kifejezni. Van szerencsém erről a m. kir. belügyminiszter úr Önagyméltóságának hozzám intézett leirata alapján értesíteni. Budapest, 1917. évi január 28. *Bárczy s. k., h. főpolgármester.*

Az Országos Halászlati Egyesület t. tagjait kéri, hogy tagdíjait ne a szerkesztőség címére küldjék, mert akkor az esetleg előfizetési díjként számoltatik el, a mi aztán zavarra ad okot, hanem a következő címre: *Kuttner Kálmán* egyesületi pénztáros, Budapest, V., Ügynök-utca 19. A tagsági díj egy évre 6 K. Tagsági díjat fizettek 1916. évi október 1. óta:

Ajics Horváth Dezső (1917.), Bariss Gyula (1917.), Bény-garamtoroki h. t. (1913—17.), Borsod-tiszai h. t. (1915—17.), Beliczay Endre (1916—17.), Bolgár János (1916—17.), Bodrossi Lajos (1917.), Coburg herceg uradalma (1917.), Concha Ferencz (1916—17.), Czuppon Károly (1916—17.), Cibakháza-sápi h. t. (1917.), Darányi Ágoston (1917.), Dietzl Lajos (1916—17.), Főhercegi erdőgondnokság Veresmart (1917.), Főhercegi erdőgondnokság Izabella-öld (1916—17.), Esztergomi főkáptalan tapsonyi tógazdasága (1917.), Eyssen Károly (1917.), gr. Francken-Sierstorf Henrik iparvállalatai (1916—17.), dr. Goszthony Mihály (1917.), Gruber Károly (1916—17.), Győrvidéki h. t. (1917.), Halmi Gyula (1916—17.), Höcker Ágoston (1915—17.), Huzella Elek (1916—17.), Hirschfeld Armin (1917—19.), Heverde Frigyes (1916—17.), Illos Ödön (1916—17.), Jamniczky Istvánné (1916—17.), Kardos György (1917.), Kenessey Miklós (1916—17.), Késmárki halászegylet (1916—17.), Dr. Kunffy Lajos (1916—17.), Kuttner Kálmán (1917.), Kvassay Jenő (1914—17.), Kócsy János (1917.), Köttl Rezső (1917.), Lipovszky István (1915—16.), Makfalvay Géza (1916—17.), Meller Henrik (1917.), Mózsgói uradalom tisztartósága (1917—18.), Németújvári tógazdaság (1916—17.), Nikits Vincze (1916—17.), báró Ohrenstein szeredi uradalma (1915—17.), Orosz Antal (1916—17.), Papp Sándor (1916—17.), gr. Pálffy József szomolányi uradalma (1917.), Purgly Pál (1916—17.), Papp József (1916—18.), Poprádvölgyi h. t. (1916—17.), br. Popper Lothár (1916—17.), Preysz Gusztáv (1916—17.), Ribiánszky József (1916—17.), Rehberger Sándor (1916—17.), Reé Jenő (1916—17.), Raczkó Mihály (1917.), Rácz Béla (1917.), Rosenberg Márkus (1916.), Singhoffer M. József (1917.), Schrey Ede (1916—17.), Simonffy Gyula (1916.), Szatmár-vittkai h. t. (1916—17.), Szurmay Sándor (1915—17.), Szabadalmazott osztrák-magyar államvasúttársaság (1917.), ifj. Szál Ferencz (1917.), Szolnokvidéki alsó-tiszai h. t. (1916.), Szob-kovári ipolyi h. t. (1916—17.), Tiszolci halászlati társulat (1916—17.), Torzsai halastó-társaság (1917.), Valasek Ferencz (1917.), Zólyomvármegyei h. t. (1916.), Zsarnovitzky Árpád (1917.).

Az Országos Halászlati Egyesület Budapesten február hó 22-én választmányi ülést tartott *Tallián Béla* báró v. b. t. t. elnöklete alatt. Jelen voltak: Landgraf János alelnök, Kuttner Kálmán pénztáros, Purgly Pál (Siófok), Répássy Miklós ügyvezetőtitkár, Scheiber József, Simonffy Gyula, Valasek József (Tata), Végh János másodtitkár-jegyző és Zimmer Ferencz.

Elnök a megjelentek üdvözlése és az ülés megnyitása után bejelenti, hogy a budapesti székesfőváros polgár-

mesterétől érkezett átirat szerint a király Öfelsége köszöni az egyesület üdvözlő feliratát; a napirendre térve át:

1. *Répássy Miklós* titkár jelenti:

a) Az egyesületnek az időközben megalakított *Országos Halélelmezési Tanácsban való képviseltetése* érdekében a mult választmányi ülés határozata alapján képviselőül báró Inkey Pál alelnök bejelentetett.

b) A honvédelmi minisztérium 410,633/20. b./1916. számú rendeletével az egyesületi tagok részére engedélyezett *5 métermázsas kenderzsineg* szétosztatot.

c) A titkárság átiratot intézett az *Orsz. Statisztikai Hivatalhoz az egyesületre vonatkozó adatoknak a tisztai cím- és névtárba leendő felvétele* iránt.

d) A *halrajzi bizottság* eddigi működéséről jelzi, hogy az adatgyűjtés folyamatban van; eddig e célra 5040 K pénzáradék folyt be.

A választmány a bejelentéseket tudomásul vette.

2. A *budapesti halarak* hatósági ellenőrzése tárgyában *Zimmer Ferencz* ismerteti panaszos beadványának körülményeit. Tulajdonképpen nincsen szó hatósági ármegállapításról, hanem csupán a vásárcsarnokban bizonyos rendőri ellenőrző ténykedéséről, a mely nem kellő hozzáértéssel fogantatott, de a hiba azóta már orvosoltatott, a tárgy felett a választmány ennél fogva napirendre tért.

4. A *halászati hálóanyag beszerzésének ügyében* a titkárság ismertetvén az eddig történeteket, bemutatja a *Csusner János* nagybecskereki *hálógyáros levelét* a hozzámellékelt 35,625. R./1916. számú kereskedelemügyi miniszteri leirattal együtt, mely szerint az általa már korábban kért 20,000 kilogramm nyers kenderanyag hálógyártásra nem utaltatott ki; ugyancsak *Csusner János* az osztrák kereskedelmi minisztérium elutasító végzésével szemben 1500 kg. motorbenzolnak Ausztriából való beszerzésének kieszközlését kéri; bemutatja továbbá a *Stögermayer Antal* és a *Haltenyésztő Részvénytársaságnak leveleit*, melyek a hálóanyagok beszerzésének nehézségeire mutatnak rá és az egyesület részéről való beavatkozást sürgetnek. Bemutatja végül a *Hirschfeld Armin debreczeni hálógyáros levelét* s hozzátartozóan a kereskedelmi minisztériumhoz már beadott kérvényének másolatát, mely utóbbi szerint 2500 kg. kenderanyag beszerzésére engedély megadásáért folyamodott s kérelmének támogatásáért az egyesülethez is fordul.

A választmány igen beható eszmecsere után megállapítja, hogy a hálóanyag hiánya a *halászati üzemek* teljes megbénítására fog vezetni, amiből úgy a *polgári, mint a katonai közéletre igen nagy hátrányok származnak majd*, ez irányban tehát feltétlenül segítségre van szükség. Ez alapon megbízták a titkárságot, hogy a „Halászat”-ban is közléteendő *felhívás mellett körlevelet* intézzen a halászati üzemek tulajdonosaihoz aziránt, közöljék az egyesülettel részletesen, hogy milyen méretű és *súlyú* új hálókra, úgyszintén a meglevő hálók javításához mennyi *súlyú* kenderzsinegre, kötélre stb. volna szükségük az idei évadban. A szükséglet ily módon való megállapítása után az elnökség megokolt *feltejtéseiben* fogja a szükségletek biztosítását kérni *úgy a m. kir. földművelésügyi, mint a cs. és kir. közös hadügyminisztériumoknál*.

A *Csusner* és *Hirschfeld* hálógyárak anyagszükséglete tárgyában is az egyesület csak a beszerzendő biztos adatok alapján foglalhat állást. A *Csusner-gyár* motorbenzol szállítási ügyében pedig az osztrák kereskedelemügyi miniszter elutasítása után inkább a Magyar-

országon való beszerzés megkísérlését tartaná célra vezetőnek.

5. Rendes tagokul felvétettek: *Báró Ohrenstein* uradalmi felügyelőse (Szered), *Bodrossi Lajos* áll. főgimn. tanár (Temesvár), *Hirschfeld Armin* hálógyáros (Debrecen) és *Rátz Béla* főhadnagy (Nagyhortobágy).

6. Az *évi rendes közgyűlés előkészítése* ügyében a választmány helyesléssel fogadta a titkári évi jelentés ismertetését. A pénztári jelentés kapcsán a választmány megújította korábbi határozatát, mely szerint a halrajzi munka költségeire befolyó pénzáradékok külön letétként kezelendők és a rávonatkozó számadási napló is az egyesület rendes számadásaitól teljesen különállóan vezetendő. Az 1917. évi költségvetés tervezetét 6091'95 K kiadással irányozták elő, melynek fedezetére szolgáljak: a hadikölcsön kamatai és a befolyó tagsági díjak. A választmány újra választásának ügyében az új alapszabályok értelmében 20 egyesületi tagot jelöltek, a kiknek névsora a *május hó* folyamán megtartandó közgyűlés elé terjesztendő.

7. *Landgraf János* alelnök felhívja az egyesület figyelmét arra, hogy értesülése szerint mintegy 500 métermázsas *csillagfürt* (Lupinus) áll eladásra készen s kiviteli engedélyt kér. Az anyagot esetleg tőgazdaságaink is felhasználhatnák. A választmány köszönőttel vette tudomásul a bejelentést és intézkedett, hogy az árra és minőségre nézve tájékozas szereztessék be.

Több tárgy nem lévén, az ülés véget ért.

(—gh.)

A Pöstyénvidéki-vágvizi halászati társulat február hó 17-én tartotta Pöstyénben évi rendes közgyűlését *Jeszenszky Géza* elnöke alatt.

A társulatnak 1916-ban 873'26 K bevétellel szemben 856'89 K kiadása volt. A jövő évi költségeket 868'57 koronában irányozták elő.

A panasz a társulati vízterület szennyezése miatt még mindig általános. A szállítási nehézségek miatt a süllyő-ikrával való népesítési kísérletek sem vezettek a mult évben eredményre.

T.

VEGYESEK.

Levél a harctérről. Irást hozott a tábori posta s van benne olyan, a mire más gazdasági termelésnél már régebben rámutattak; nem tartjuk hát feleslegesnek, hogy közreadjuk. Ime:

„...Ezernyi kérdés tódul felénk, hogyan s miként lesz minden e rémes világfelfordulás után? A társadalmi rend a viszonyok változása következtében bizonyosan átalakul. Hallunk ugyan olyan hangokat is, melyek szerint az emberek haza jönnek s ismét elkezdi a munkát, ott, a hol abbahagyták. Mégis bizonyosabb, hogy új életre ébredünk. E háború minden borzalmasságával bizonyos mértékben nevelő hatással van.

Már most látunk egy bizonyos mozgolódást határainkon túl; különösen Németországban, a honnét a tőke erősen gravitál felénk. Miért? Mert látja Magyarország minden kiaknázatlan gazdagságát, a kitűnő alapot, melyre biztosan lehet építeni. Látjuk ezt az érdeklődést, a mi halkereskedelmünk és haltenyésztésünk irányában is. Hiszen üdvös ez a német közeledés sok tekintetben, de nem nyomhatom el aggodalmam aziránt, elég erősek leszünk-e azzal szemben? Meg tudjuk-e kellő pillanatban állítani? hasznunkra tudjuk-e fordítani? Mert mégis csak ez a földolog. Azt hiszem, hogy igen. De mindazt a tanítást, a mit mestereink elhintenek, gon-

dosan ápolnunk kell; fel kell ismernünk erőnket, gazdagságunkat és meg kell tanulnunk magunknak is dolgozni. Igen dolgozni, lelkiismeretesen dolgozni, észszel és tisztességgel. Kötelességet teljesíteni. És ez sikerülni is fog. Mindazok, kik most a kötelesség szent tudatában küzdenek, telve vannak vágygyal alkotni, teremteni valami szépet, nagyot!

Bár a viszonyok igen nehezek lesznek, az átmenet sok áldozatot fog követelni, mégis beáll majd egyszer a normális, szebb és tartalmasabb élet.

Halkereskedelmünk, melynek fejlődése kétségtelenül nagy és imponáló, még nem illeszkedik bele az igazi világkereskedelembé. A mi halkereskedelmünk még olyan gyermek, a melynek önállósága nincs. Ott áll a világ nagy kaoszában, de mindig a másikat lesi, más után jár és maga nem kezd semmit.

Testvére, haltenyésztésünk már sokkal jobban fejlődött gyermek. Produktuma számottevő, termékeinek minősége elsőrangú; joggal versenyezhet szomszédainkéval. Oly eredmény, melyre nemcsak hogy büszkék lehetünk, de buzdító például is szolgálhat a további fejlődésre.

Ez a fejlődés azonban a kereskedő és tenyésztő közli szoros s megfelelő kapcsolattól függ. Csakis a vállvetett munka hozhatja meg fáradságunk gyümölcsét. A kereskedőnek támogatni kell a hazai termelőt, mert ezzel biztosítja függetlenségét a külfölddel szemben. A termelőnek támogatni kell a kereskedőt, mert neki elsősorban érdeke, hogy termését biztos alapon nyugvó, erős kereskedelem vegye át.

Hogy a háború utáni nehéz konjunkturák között megállhassunk, szerény nézetem szerint már most kellene tömörölnünk. Úljunk össze és állapítsuk meg a vevés, eladás és szállítási módokat. Egy szóval készüljünk, nehogy a bekövetkezendő nagy viharok hajónkat zátonyra dobják. Minden dolgunkat pedig a fogyasztó közönség érdeke irányítsa, talán ha látják reális munkánkat, sok téves felfogás tűnik majd el úgy a piacról, mint a napilapok hasábjairól!

Ifj. Zimmer Ferencz.

A szegedi „Fehértó“. A halhúsának előtérbe nyomulása a közéletmezés terén hozza magával, hogy a nagytőke is szívesen ragadja meg az alkalmat halasgazdaságok berendezésére.

Most hozták hírül a lapok, hogy a szegedi „Fehér tó“ nevű több ezer holdas székes vízállás bérbevételére a Magyar Földbirtokbank r.-t. ajánlatot tett a városnak. A vállalat a „Fehértó“ kihasználására külön részvénytársaságot alapítana, mely évi 30,000 korona hasznóbért fizetne a városnak. A mesterséges tógazdaság berendezése 3 millió koronába kerülne és az előmunkálatokat azonnal foganatosítanák. A részvénytársaság Szeged városa részére saját szükségletének fedezésére évenként 500 q halat bocsátana rendelkezésre 40%-ka olcsóbban a mindenkor napi árnál.

A „Fehértó“-nak rendszeres halasgazdasági berendezésére az Országos Halászati Felügyelőség még 1909-ben készített terveket. A tógazdaság kereken 2000 kat. holdat tenne ki s táplálása a Tisza folyóból történnék szivattyúzással, a vizet 10 kilométer hosszú csatorna vezetné, a melyet öntözési célokra is fel lehetne használni.

Halász egérfogó. Kissé kegyetlen, de egyszerű és olcsó s a mai nyomott viszonyok között más nem igen juthat eszébe a szegény halásznak, a míg unalmában várja a jó szerencsét halász-

kunyhójában. Vesz egy kis horgot, a legkisebbet, tesz rá egy vad-borsónagyságú szalonnát (ez a legdrágább a szerszámon!), meg pírítja és felakasztja a fal mellé, úgy hogy az egér egy *kis ugrással* könnyen elérhesse. Ha felugrott és elkapta, csüngve marad rajta. A hol sok egér van, ott valóságos horgászati sport az ily módon való fogdosás. De beválik a módszer patkányra is, csak kissé nagyobb horog kell és magasabbra akasztjuk. Sőt vadaskertekbe is ajánlható dúvadra (rókára); ha csüngve marad a tolvaj egykissé, úgy nem szabadulhat, mert nincs ereje kapálódzni.

St. A.

Scoranza. Montenegró titokzatos hala, a mely ott igen nagy mennyiségben fordul elő, akárcsak északon a hering. A tudósok azonban nem tudják még, hogy hová tegyék. Hasonlít az *anchovis*-hoz (szardella) s a *szardiniá*-hoz, a melyek a Földközi-tengerben élnek, de egyikkel sem azonos. Egyesek a tengeri pérhállal (Mugil) tartották egy s ugyanazon hálnak, de az sokkal nagyobb hal, 40 cm. átlagban. A *scoranzá*-nak nevezett hal 10—18 cm. hosszú, a szardellához hasonló ezüstfehér fényű hal, a mely *télire* a tengerből felhatol a Bojana folyón és Skutari tavon át a mélymedrű Njekába. Nagy tömegekben fogják e vizekben fel- és levándorlása közben, a mi azonban mindig csak néhány napig tart. A húsa kitűnő ízű, de eddig csak szárítva került piacra. A szárítás persze sokat elvesz jó ízéből. (Fisch. Zeitung, 1916. Nr. 42.)

Budapesti halpiacz. A rendkívül tartós hideg idő következtében a múlt hetekben élő árú alig került a budapesti piaczra; jegelt árú is csak minimális mennyiségben, mert a folyókban is teljesen szünetelt a halászat. A tógazdaságok telelői annyira be voltak fagyva, hogy a halat csak a legnagyobb nehézségek árán tudták kiszedni és szállítani. Így a tenyésztett élő hal majdnem teljesen hiányzott a piacról.

Hozzájárult ehhez még, hogy a nagy havazás és hófúvások miatt az utak is járhatatlanok voltak és a vasúton is forgalmi zavarok állottak be.

Az árak a nagyabni eladásnál a következők:

A budapesti piacz halárai nagyban:

Süllő nagy	20.—	—	K
„ közép	15.—	—	17.—
Kecsege	18.—	—	20.—
Ponty élő	7.—	—	—
„ jegelt	6:50	—	—
Harcsa élő	11.—	—	13.—
„ jegelt	11.—	—	13.—
Csuka élő	8.—	—	9.—
„ jegelt	6.—	—	7.—
Czompó	6.—	—	—
Kárász	4.—	—	5.—
Keszeg és fehérhal	3.—	—	7.—

C.

Eladó

40 q gyorsnövésű egynyaras, kb. 2 dekás

halivadék

átveendő Grudnják, halastavunk állomásán.

BÁRÓ GUTMANN JÓSZÁGIGAZGATÓSÁGA,
ORAHOVICZÁN, SZLAVÓNIA.

Hivatalos árjegyzés Budapest székesfőváros vásárcsarnokaiban és nyílt piaczaiban.
Áringadozások kilogrammonként fillérben.

Az áru neve	1917. február 8—14. között.			1917. február 15—21. között.		
	Nagyban	A vásárcsarnokokban	A nyílt piaczkon	Nagyban	A vásárcsarnokokban	A nyílt piaczkon
		kicsinyben			kicsinyben	
a) Édesvízi élő hal.						
Ponty, nagy	600—600	700—900	} 680—1000	600—600	700—900	} 700—700
" kicsiny	600—600	600—700		600—600	600—700	
Harcsa, nagy	1000—1200	1200—1400	} 900—1800	1000—1200	1200—1400	} 900—1000
" kicsiny	900—900	1000—1100		900—900	1000—1100	
Csuka, nagy	800—800	800—900	} 600—900	800—800	900—900	} 800—800
" kicsiny	700—700	800—800		700—700	800—800	
Fogassüllő, dunai	—	2000—2000	—	—	—	560—700
Kárász	350—450	400—500	300—500	350—450	400—500	320—500
Czompó	500—500	600—600	640—640	500—500	600—700	600—600
Márna	600—600	700—700	—	600—600	700—700	—
Keszeg	—	—	—	—	—	—
Pisztráng	—	2000—2000	—	—	—	—
Kecsege, nagy	—	—	—	—	2000—2000	—
" kicsiny	—	—	—	—	—	—
Apró kevert hal	—	—	—	—	—	400—400
b) Édesvízi jegelt (nem élő).						
Ponty, nagy	600—600	650—800	} 500—650	600—600	720—800	} 500—600
" kicsiny	600—600	640—650		600—600	640—650	
Harcsa, nagy	1000—1200	1800—1800	} 1000—1000	1000—1200	1600—1800	} —
" kicsiny	900—900	1100—1100		900—900	1000—1100	
Csuka, nagy	650—650	700—900	} 500—700	650—650	700—900	} 500—600
" kicsiny	550—550	600—600		550—550	600—600	
Fogassüllő, dunai	1400—1600	1600—1700	} 1500—1700	1400—1600	1600—1700	} —
" balatoni nagy	—	—		—	—	
" " kicsiny	—	—	—	—	—	—
Keszeg, balatoni	—	—	—	—	—	—
Garda, balatoni	—	—	—	—	—	—
Kárász	350—450	440—500	240—400	350—450	440—500	400—400
Czompó	—	—	—	—	—	—
Márna	600—600	700—700	—	600—600	700—700	—
Keszeg	200—200	500—500	300—600	200—200	500—500	300—300
Pisztráng	—	—	—	—	—	—
Lazac, rajnai	—	—	—	—	—	—
Kecsege, nagy	1400—1800	2000—2000	—	1400—1800	2000—2000	—
" kicsiny	—	1600—1800	—	—	1600—1800	—
Tok	—	—	—	—	—	—
Viza	—	—	—	—	—	—
Apró, kevert hal	—	—	300—400	—	—	240—240
c) Rák.						
Folyami rák, nagy 1 darab	—	—	—	—	—	—
" kicsiny 1 "	—	—	—	—	—	—

Tógazdaságok figyelmébe!

Veszek **több ezer métermázs**a élő pontyot, czompót, kárászt stb.

ZIMMER FERENCZ halászmester, cs. és kir. udvari szállító **BUDAPEST**, Központi vásárcsarnok. Telefon: 61—24.

A SÁRDI TÓGAZDASÁG

Levélczím: **Tógazdaság Sárd.**

Sürgőnyczím: **Tógazdaság Kiskorpád.**

Vasutállomás: **Kiskorpád.**

ősi és tavaszi szállításra elad 1—2—3-nyaras javított **wittingaui** pontyot és anyapontyot, bajorországi **aischgründi** 1—3-nyaras és anyapontyot, japánpontyot (higo), aranyorfát, naphalat, amerikai törpeharcsát, 1—4-nyaras tavi czompót, fogassüllőt, megtermékenyített fogassüllőikrát és minden egyéb tenyészhalat.

A tógazdaság kizárólag csak tenyészhalat termel.

Árjegyzékkel szolgál a **Tógazdasági Intézőség Sárd** és **dr. Hirsch Alfréd Budapest, Klotild-palota.**